

KLIIMAMINISTEERIUM

PROTOKOLL

Tallinn

26.01.2024

Rohereformi juhtkomisjoni 24.01.2024 kohtumise protokoll nr 1

Algus: 24.01.2024 kell 14.30

Lõpp: 24.01.2024 kell 16.00

Koosoleku tüüp: hübriidkoosolek

Juhatas: Kristen Michal

Protokollis: Aire Rihe

Komisjoni liikmetest võtsid osa:

Kristen Michal (kliimaminister, komisjoni esimees),

Kristina Kallas (haridus- ja teadusminister, teams teel),

Madis Kallas (regionaalminister),

Mart Vörklaev (rahandusminister),

Riina Sikkut (terviseminister),

Tiit Riisalo (majandus- ja infotehnoloogiainminister, teams teel).

Komisjoni liikmetest puudus(id): Puudujaid ei olnud.

Juures viibisid:

Kristi Klaas (kliimaministeeriumi rohereformi asekanstler),

Eili Lepik (kliimaministeeriumi rohereformi osakonna juhataja),

Laura R Emmelgas (kliimaministeeriumi kliimaosakonna juhataja),

Aire Rihe (kliimaministeeriumi rohereformi osakonna nõunik),

Anette Mäletjärv (terviseministri nõunik, teams teel),

Olga Bogdanova (haridus- ja teadusministri nõunik, teams teel),

Mari Lahtmets (rahandusministeeriumi Euroopa Liidu poliitika talituse nõunik).

PÄEVAKORD

- 1. Rohereformi tegevusplaani elluviimisest ja tegevuskava uuendamisest;**
- 2. Kliimaseaduse koostamisest.**

ISTUNGI KOKKUVÕTE

Päevakorrapunkt 1. Rohereformi tegevusplaani elluviimisest ja tegevuskava uuendamisest.

Esitasid Eili Lepik ja Kristi Klaas.

Eili Lepik andis ülevaate Rohereformi tegevusplaani elluviimisest. **Rohereformi tegevusplan 2023-2025** võeti valitsuses vastu augustis 2023. a ning seab rohereformi peamised eesmärgid ja

rohereformi valdkonnad koos tegevussuundadega nende eesmärkide täitmiseks. Tegevusplaaniga koos võeti vastu ka detailsem **tegevuskava täpsemate tegevustega** (Excel).

Kliimaministeerium koostas koostöös ministeeriumidega ülevaate tegevuskava elluviimisest ja ministeerimitelt saadud info põhjal. 2024 I kvartali seisuga oli kokku plaanitud ellu viia **207 tegevust, nendest 30% said täidetud, 46% osaliselt täidetud ja 21% jäid täitmata** Kliimaministeeriumi haldusalas on tegevustest 110 ehk üle poole.

Täitmata tegevuste hulgas on selliseid, kus on tähtaeg edasi lükkunud, aga tegevused ise asjakohased, aga on ka selliseid, mis ei ole enam asjakohased, sest vahepealse ajaga on tegevus ülevaatamisel või ei ole selleks ressursse või veel aeg küps (näiteks KEVAD koostamine, mis vajab ümbervaatamist; lahenduste väljatöötamine hoonete energiatarbimise reaajas jälgimiseks vastavalt kättesaadavatele tarbimisandmetele, kus on praktilised mured nagu ressursi puudumine ja neid lahendatakse).

Kuna rohereformi vallas on toimunud kiired arengud, tegi Kristi Klaas rohereformi komisjoni sekretärina ja rohereformi asekanclerina **ettepaneku uuendada tegevuskava nii, et see kajastaks igas Rohereformi valdkonnas ja tegevussuunas ainult olulisemaid tegevusi.**

Uuendamise järel **väheneks tegevuskava maht**, sest see kajastaks ainult prioriteetsemaid tegevusi, iga peamise tegevussuuna kohta asekanclerilt üks kuni kaks peamist tegevussuunda, mis viiakse ellu järgmise paari aasta jooksul. See lihtsustab tegevuskava seiret ja aitab olulisemaid tegevusi tähelepanu alla hoida (VVTP-s, ministeeriumite tööplaanides, programmides) kui ka avalikkusele selgitada, mis on peamised ühiskonda mõjutavad muutused lähiaastatel rohereformi valdkonnas.

Arutelu käigus prioriseeriti seda, et **olulised ühiskonda mõjutavad muudatused oleksid tegevuskavas selgelt kirjas**. Peeti oluliseks oulistate valdkondade juurde arvestada ka pikem vaade, ka kuni 4 a, arvestades ka ressursside vajadusi. Samuti rõhutati, et kui on tegevusi, mis on samas puudut, nt mõnes vastutusvaldkonnas on prioriteediks muutunud oluliselt rohereformi panustavad tegevused, tuleks need lisada.

OTSUSED:

- 1) Võtta ülevaade rohereformi tegevusplaani elluviimisest teadmiseks;
- 2) Kliimaministeeriumil koostöös teiste ministeeriumitega uuendada rohereformi tegevuskava ja esitada see rohereformi juhtkomisjoni järgmiseks kohtumiseks;
- 3) Leppida juhtkomisjoni kohtumiseks kokku 27. märts kell 14.30 kuni 16.30 ministeeriumide ühishoones;
- 4) Ministeeriumidel soovi korral lisada päevakorda punkte ja vajadusel kutsuda ka juhtkomisjoni mitte kuuluvate ministeeriumide esindajaid.

Päevakorrapunkt 2. Kliimaseaduse koostamisest. Esitasid Laura Remmelgas ja Kristi Klaas.

Laura Remmelgas andis ülevaate kliimaseaduse koostamisest ja töörühmade töö senistest tulemustest. Kõik valdkondlikud töörühmad on jõudnud teha esimesed kohtumised ja temade esialgne kaardistus on tehtud. Veebruaris-märtsis toimuvad töörühmade järgmised kohtumised, kus jõutakse sisuliste otsustuskohtadeni.

Kliimaseadus sätestab:

- Kliimapoliitika eesmärgid vähemalt kümnendi täpsusega;
- Põhipoliitika kliimapoliitika kujundamiseks;
- Eesmärkide täitmise vastutuse jaotuse;
- Kliimapoliitika rahastamise ja riigieelarve kujundamise kooskõla;
- Püsiva seiremehhanismi eesmärkide täitmise üle;
- Aruandluse ning selleks vajalike andmete kättesaadavuse korra.

Valdkonniti on loodud 6 laiendatud tööühma, mille alla võib kuuluda ka alatöörühmi:

- I. Energeetika;
- II. transport ja liikuvus;
- III. ruumiloome ja hooned;
- IV. elurikkus ja maakasutus;
- V. kestlik toidusüsteem;
- VI. ettevõtlus ja ressursikasutus.

Kliimaseaduse koostamist juhib juhtrühm ja nõustab Kliimanõukogu.

Arutelu käigus tõstati valdkonniti mitmeid küsimusi selle kohta, **kuidas on planeeritud iga valdkonna eesmärkide täitmine ja mis on peamised kaalutlused, missuguse detailsusega on toetavad mõjuanalüüsid** ning kas on teatud valdkondi, kus peaks võtma **ette konkreetseid muudatusi, mida arutada juba praegu**. Samuti arutati seda, kuidas küll mitte väga otseselt kliimamõjudesse panustavad valdkonnad peaksid olema tööühmiti ja temati käsitletud, sh kui mõju kajastub lisaks kasvuhoonegaaside heitele ka elurikkuses või saastuses. Tegemist oli sissejuhatava aruteluga ja järgmiseks sammuks on otsustuskohtade kohta tervikülevaate koostamine.

OTSUSED:

- 1) Võtta esitatud informatsioon teadmiseks;
- 2) Kliimaministeriumil tutvustada kliimaseaduse eelnõud/otsustuskohati järgmisel komisjoni koosolekul.

Infopunktid

1) Rohereformi juhtkomisjoni järgmine istung toimub 27. märtsil kell 14.30-16.30.

2) Päevakorda on plaanitud:

- 1) Rohereformi tegevusplaani uuendatud tegevuskava;
- 2) Kliimaseaduse vaheseis ja olulisemad otsustuskohad;
- 3) Roheüleminekuks vajalike toormete, sh kriitilise tähtsusega maavarade kaevandamisest ja väärindamisest (KLIM, HTM, MKM koostöös vastavalt valitsuskabineti 18.01.2024 otsusele);
- 4) Taasterahastu rohepanusega tegevuste ülevaade.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristen Michal
Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Aire Rihe
Protokollija